



תפ"ח (ירושלים) 33478-01-16 - מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

פלילי - חוק העונשין - עבירות ביטחון המדינה

var MareMakom = "תפח (ירושלים) 33478-01-16 - מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר), תק-מח 2016(4),
5191(26/10/2016)";

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם

תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

המאשימה
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשם
סעיד קומבוז (עציר)
על-ידי ב"כ עו"ד לאה צמל

גזר-דין

סגן-הנשיא, י' נועם:

1. הנאשם הורשע, על-פי הודאתו, בעבירות ניסיון רצח - לפי סעיף 305(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - החוק), והחזקת סכין - לפי סעיף 186(א) לחוק. הודאתו של הנאשם ניתנה בגדרו של הסדר טיעון, לפיו תוקנו עובדות כתב-האישום המקורי. הסדר הטיעון לא חל על העונש. במסגרת ההסדר הוסכם, כי בתיאור האירועים שבגינם הורשע הנאשם, לא יחרגו הצדדים מעובדות כתב-האישום המתוקן, לא יסתרו אותו ולא יוסיפו עליו.

2. להלן עובדות כתב-האישום המתוקן העומדות ביסוד ההודאה וההרשעה.

עובר לחודש דצמבר 2015, בהמשך לגל הטרור הפוקד את מדינת ישראל, גמלה בלבו של הנאשם החלטה לבצע



פיגוע טרור רצחני נגד יהודים, ולמות כ"שהיד". לצורך כך יצא הנאשם לראות זירת פיגוע חבלני בעיר העתיקה בירושלים. לאחר שראה את אזור הפיגוע, את כתמי הדם ואת הפרסומים בעיתונות - התחזק בדעתו לבצע פיגוע רצחני. באותה תקופה החל הנאשם לצפות בסרטונים באינטרנט על פיגועי התאבדות ועל חיים לאחר המוות, והחל לתכנן ביצוע פיגוע שבו יהרגו יהודים וימות.

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם
תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

באותה תקופה, מספר שבועות עובר ליום 27.12.15, פנה הנאשם לאדם שאצלו עבד באותו היום, בבקשה לרכוש כלי נשק כדי לבצע פיגוע טרור באמצעותו. אותו אדם התייחס בביטול לבקשתו של הנאשם.

עוד באותה תקופה, בעת שחזר הנאשם יחד עם חבר ממקום עבודתו, ברכבו של הנאשם, סטה הנאשם במהלך הנסיעה לכיוון חייל שעמד בתחנת אוטובוס בצד הכביש. החייל קפץ אחורנית, והנאשם אמר לחברו "בוא נדרוס את היהודים". החבר אמר לנאשם, כי אינו מעוניין בכך, והוסיף - "יהרגו אותנו"; והנאשם השיבו: "זה לא משנה אם יהרגו אותי".

במהלך תקופה זו המשיך הנאשם לצפות באינטרנט בסרטונים המתעדים פיגועי טרור. לאחר שצפה בסרטון, שבו נראה אחד המחבלים נורה על-ידי המשטרה, כתב הנאשם ביומנו: "סעיד שהיד", על-מנת שידעו שהוא רוצה למות כ"שהיד".

באותה עת החליט הנאשם לבצע את פיגוע הטרור החבלני באמצעות סכין, היות שחשש כי פיגוע דריסה עלול להיכשל. לשם כך בירר הנאשם מה מיקום הדקירה שיוביל למותו של הנדקר באופן המהיר ביותר; ובין-היתר ערך חיפוש באינטרנט, ולמד כי פגיעה בעורקי הצוואר והלב יכולה לגרום למוות בתוך מספר שניות. בעקבות האמור, תכנן הנאשם לדקור חייל ישראלי בצווארו ולגרום למוותו; ולהביא אף למותו שלו, עצמו.

ביום 27.12.15, קם הנאשם בשעה 3:00 לפנות בוקר, ובלבו גמלה ההחלטה לבצע באותו



המועד את פיגוע הטרור. בסמוך לשעה 4:00 הצטייד הנאשם בסכין מטבח בעלת להב באורך של כ-16 ס"מ, ונסע ברכבו לכיוון העיר העתיקה בירושלים. הוא החנה את רכבו ליד מסגד אל-אקצא, והשאיר את הסכין ברכב. הנאשם התפלל במסגד אל-אקצא, ובסמוך לשעה 5:45 סיים את התפילה

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם
תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

ונסע ברכבו לכיוון התחנה המרכזית בירושלים. הוא החנה את רכבו ברחוב בסמוך לתחנה, יצא מן הרכב כשהוא אוחז בידו סכין שהוסתרה בדש מעילו, והחל לצעוד לכיוון גשר המיתרים. משהבחין בחייל סי (להלן - החייל), החל לעקוב אחריו במטרה לדקרו למוות, ולמות לאחר מכן כ"שהיד". בעת ובמקום האמורים שלף הנאשם את הסכין, התנפל על החייל וניסה לדקרו בצווארו, במטרה להורגו. הסכין פגעה בכתפו הימנית של החייל, אשר נפל על הארץ. באותו שלב החל הנאשם לרוץ, ולאחר מספר מטרים הסתובב לעבר החייל שהצליח להתרומם. הנאשם רץ לעבר החייל, כשהסכין שלופה בידו, וניסה לדקור אותו בפלג גופו העליון. החייל נאבק עם הנאשם וקרא לעזרה; והשניים נפלו לקרקע כשהנאשם שוכב מעל החייל ומנסה לדקרו. מאבטח שהגיע למקום תפס את הנאשם והפיל את הסכין מידו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרם לחייל פצע דקירה חודר באזור הגב העליון והכתף. במעשיו המתוארים לעיל, ניסה הנאשם לגרום למותו של החייל בכוונת תחילה, והחזיק סכין מחוץ לתחום ביתו של למטרה כשרה; ועל-כן הורשע, כאמור, על-פי עובדות כתב-האישום המתוקן, בעבירות של ניסיון לרצח והחזקת סכין.

3. בפרשת גזר-הדין הגישה המאשימה הצהרה של החייל, נפגע העבירה. הלה התייחס בהצהרתו האמורה לפגיעתו הגופנית ולהשלכות הפציעה על תפקודו בסמוך לאירוע.

4. ב"כ המאשימה התייחס בטיעונו לעונש לערכים המוגנים שביסוד העבירות הנדונות. כן התייחס לנסיבות ביצוע העבירה; ובהקשר זה הדגיש את החלטתו של הנאשם לרצוח חייל ישראלי על-רקע אידיאולוגי, את התכונות והבדיקות המקדימות שערך הנאשם כדי להשיג את התוצאה הקטלנית, וכן את הנחישות שהפגין הנאשם בביצוע ניסיון הרצח, עת חזר לדקור את החייל כאשר הבחין שהלה קם ולא נפגע באורח אנוש כפי שקיווה. כן ביקש ב"כ המאשימה להביא בחשבון



לעניין העונש את ביצוע העבירות על-רקע גל הטרור הפוקד את המדינה מזה כשנה, ואת הצורך בהטלת ענישה מחמירה ומרתיעה. הוא הפנה לרמת הענישה הנהוגה במקרים דומים, ובין-השאר

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

לגזר-הדין שניתן בהרכב זה בעניינו של קטין (תפ"ח 30359-03-15). לשיטתו, מתחם העונש ההולם נע בין 16 שנות מאסר לבין 20 שנות מאסר, בצד רכיבים עונשיים של מאסר על-תנאי ופיצוי לנפגע העבירה. בכל הנוגע לשיקולי הענישה, בדבר העונש המתאים בתוך המתחם, ציין ב"כ המאשימה, כי בעבירות של ניסיון לרצח במסגרת פיגועי טרור, יש ליתן משקל מועט לנסיבות האישיות. על-רקע זה הוסיף וטען, כי אמנם אין לנאשם עבר פלילי, ואכן הלה הודה במיוחס לו; ואולם בעבירות אידיאולוגיות לא מעטים המקרים שבהם המניע להודיה בבית-המשפט, הוא לאו דווקא לקיחת אחריות, אלא חוסר אמון במערכת המשפט וברשויות המדינה, ורצון להיות "בעל מעמד בכלא". על-כן עתר ב"כ המאשימה להטלת מאסר בפועל לתקופה של 18 שנים, וכן מאסר על-תנאי ופיצוי למתלונן.

5. באת-כוח הנאשם מיקדה את טיעוניה לעונש במניע שעמד ביסוד מעשיו של הנאשם. לטענתה, המניע היה "אך ורק רצונו למות", באמצעות "פיגוע שבו יהרג יהודי וימות". בהקשר זה הדגישה, כי "האידיאולוגיה", "המצערת", הייתה למות כ"שהיד", כאשר דקירת החייל הייתה רק "האמצעי" לכך. היא הביאה לפני בית-המשפט את נסיבותיו האישיות של הנאשם, שהוא בעל תעודת זהות ישראלית, אך נאלץ להתגורר בעזריה, מחוץ לירושלים, בשל מצבה הכלכלי של משפחתו שלא אפשר מגורים בירושלים. לדבריה, הנאשם עבד בעבודות אלומיניום במקומות שונים בישראל, יחסיו עם מעסיקיו הישראליים היו טובים, ובכסף שחסך עלה בידו לקנות בית בעזריה. לטענתה, הנאשם נקלע לדיכאון בשנים האחרונות, בשל תחושתו כי נקלע ל"מבוי סתום", על-רקע מצבו הכלכלי שלא אפשר לו להתחתן ולהקים בית בתוך שטח ישראל. לטענתה, אותו משבר אישי גרר אותו לביצוע הפיגוע מתוך כוונה שיהפוך ל"שהיד" ובכך יגיעו חייו לקיצם; וכלשונה: "לא אידיאולוגיה מוסלמית או אידיאולוגיה שהידית מנחה אותו"; "הדת אוסרת עליהם להתאבד, אז זו ההערמה; אומרים אני אעשה מעשה שיזכה אותי בגן עדן"; "מבחינתו זו אינה עבירה



אידיאולוגית, הלך להתפלל כמצוות אנשים שהולכים בסוף חייהם". באשר למדיניות הענישה

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם
תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

הנוהגת, הפנתה הסניגורית לאסמכתאות משפטיות, ובכללן מספר פסקי-דין שבהם הוטלו עונשי מאסר לתקופות של 15 עד 18 שנים, בגין פגיעות חמורות יותר, או נסיבות חמורות יותר, במהלך פיגועי טרור. לשיטתה, מתחם הענישה ההולם בנסיבות ביצוע העבירות דנן הוא מאסר בפועל הנע בין 13 שנים לבין 17 שנים. היא גורסת, כי עונשו של הנאשם אמור להיות ברף התחתון של המתחם, זאת לנוכח תפקודו הנורמטיבי עד לאירוע, הדיכאון ותחושת חוסר האונים שעמדו ביסוד המעשים וכן הנזק "הפעוט" (כלשונה) שהוסב לחייל.

יצוין, כי בפרשת גזר-הדין, לאחר השמעת טיעוני הסניגורית לעונש, העיד מטעם ההגנה אחיו של הנאשם. האח צוין, כי הנאשם היה אדם שקט, נוח לבריות, איש עבודה שיצא מדי יום למקומות העסקתו בכל רחבי הארץ. לדבריו, אחיו נקלע ל"מצב לחוץ", עקב התסכול מכך שלא עלה בידו להתחתן, על-רקע מצבו הכלכלי שאינו מאפשר לו לבנות בית בירושלים. בנוסף הוגשו על-ידי ההגנה מסמכים רפואיים אודות מצבו הרפואי של הנאשם, אשר סובל מנגעים כרוניים בעור שוק רגל שמאל.

בדבריו האחרונים לעניין העונש אמר הנאשם: "רציתי למות כשהיד, כמי שמת בכבוד, כי אין לנו עתיד. פעמים רבות ביקשתי להציע נישואין לנשים והן סרבו כי אין לי בית. לא היה חשוב לי אם אני אכה חייל או אדם אחר, ומה שהיה חשוב לי היה למות. הכאב השתלט לי על המחשבות. רק חשבתי על המוות ולא חשבתי על שום דבר".

6. לעבירות שביצע הנאשם, חומרה מופלגת, זאת לנוכח מהותן, נסיבות ביצוען ותוצאותיהן. כאמור, החלטתו של הנאשם לבצע פיגוע טרור רצחני הייתה פרי תכנון מוקדם והכנות. הוא גמר אומר לרצוח חייל ישראלי, והיה נחוש בהוצאתה של התוכנית אל הפועל, החל משלב התכנון ועד לשלב הביצוע. גם בעת שדקר את החייל בכדי לגרום למותו, לא הרפה מן החייל, וכאשר הבחין



בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם

תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

שהוא קם - התנפל עליו פעם נוספת כשהסכין בידו מתוך כוונה להורגו. למרבה המזל, לא הסתיים האירוע בפגיעות בנפש, אלא בפגיעת גוף, שאינה מן החמורות. כבר צוין על ידינו, לא אחת, בגזרי-דין אחרים בעניין עבירות של ניסיון רצח או ניסיון לגרימת חבלה חמורה בכוונה מחמירה, במהלך פיגועי טרור, כי על גזר-הדין ליתן ביטוי הולם לערך של שלמות הגוף וקדושת החיים של כלל הציבור - אזרחים וגורמי אכיפת החוק - שהנאשם ומפגעים אחרים מבקשים לחלל בפיגועי טרור, כמו "פיגועי דקירה", כפי שאירע בענייננו, או פיגועים באמצעים אחרים, כמו פיגועי ירי או דריסה. על העונש אף להוקיע את מעשיהם של אלו שמבקשים לפגוע באנשי כוחות הביטחון - שוטרים וחיילים - העושים לילות כימים לשמירת הסדר הציבורי ולהגנה על ביטחונם של הציבור בכל מקום ואתר. על-רקע האמור, ולנוכח חומרת עבירת ניסיון הרצח ונסיבות ביצועה, יש להחמיר בדינו של הנאשם ולגזור עליו מאסר ממושך - זאת משיקולים של גמול והוקעת המעשים, מטעמים של הגנה על ביטחון הציבור, וכן מתכלית של הרתעה ממשית אפקטיבית - אישית וכללית.

לאור הערכים המוגנים העומדים ביסוד העבירות, נסיבות ביצוע פיגוע הטרור שתוארו לעיל, ומדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים של עבירות ניסיון רצח במהלך פיגועים - מתחם הענישה ההולם כולל רכיב של מאסר בפועל ממושך לתקופה שבין 16 שנים לבין 19 שנים. באשר לעונש המתאים בתוך מתחם הענישה ההולם, הרי שבעבירות של ניסיון רצח בפיגועי טרור, ובפרט על-רקע גל הטרור הנוכחי, משקלן של הנסיבות האישיות הנו שולי יחסית, ויש ליתן בכורה לשיקולי הגמול, ההגנה על ביטחון הציבור וההרתעה. בענייננו, יש להתחשב בהודאתו של הנאשם, אם כי בדבריו האחרונים לעניין העונש לא נשמעה מפיו נימה של חרטה כנה, והלה התמקד במניע שעמד ביסוד מעשיו - רצונו להרוג חייל ישראלי, כדי למות ולהיות "שהיד". אין ממש בטענת הסנגורית, לפיה לא מדובר בניסיון רצח על-רקע אידיאולוגי. ייתכן, כי הנאשם ביצע את העבירות על-רקע מצוקה כלכלית או אישית, כמתואר על-ידו; ואולם, ניכר כי מעשיו - שתוכננו לפרטים ולאורך זמן - בוצעו על-רקע אידיאולוגי, עת החליט להרוג חייל ישראלי, ולהיות ל"שהיד". מדובר

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם



תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

באידיאולוגיה מעוותת ורצחנית, המבטלת כל ערך לחי אדם; וההופכת את המוות למטרה, ואת הרוצח ל"קדוש" ולדמות מוערכת. אידיאולוגיה רצחנית זו מופצת ברבים, כרעל וכארס, במערכות מגוונות של הסתה פרועה; ומאומצת לכלל מימוש, הן על-ידי קנאים קיצוניים לדרך אידיאולוגית זו, והן על-ידי גורמים אחרים שקל לפתותם, כמו - ילדים, צעירים ומי שנתונים במצוקות שונות, וייתכן שהנאשם נכללם ביניהם.

7. על-יסוד האמור לעיל, ובהתחשב במכלול שיקולי הענישה האמורים, אנו גוזרים את דינו של הנאשם כדלהלן:

א. למאסר בפועל לתקופה של שבע-עשרה שנים, מיום מעצרו - 27.12.15.

ב. למאסר על-תנאי, למשך שנה וחצי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת ניסיון רצח או עבירה של גרימת חבלה בכוונה מחמירה.

ג. לששה חודשי מאסר על תנאי, שלא יעבור בתוך שלוש שנים ממועד שחרורו מהכלא עבירת החזקת סכין, או עבירת אלימות שתסב לאדם חבלה של ממש.

ד. לפיצוי החייל, נפגע העבירה, בסכום של 50,000 ₪. הפיצוי ישולם עד ליום 1.6.17. זכות ערעור לבית

המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

בית המשפט המחוזי בירושלים לפני כבי השופטים: י' נועם - סגן הנשיא, ר' פרידמן-פלדמן ומי בר-עם

תפ"ח 33478-01-16 מדינת ישראל נ' סעיד קומבוז (עציר)

הפרקליטות תמסור למזכירות בית-המשפט את פרטי החייל, נפגע העבירה; ותדווח לחייל על פסיקת הפיצויים.

ניתן היום, כ"ד בתשרי התשע"ז, 26 אוקטובר 2016, במעמד ב"כ המאשימה, הסנגורית והנאשם.
עמוד 7



יורם נועם, סגן נשיא רבקה פרידמן-פלדמן, משה בר-עם, שופט
שופטת